

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/14/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619201114
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4619201114.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci navrhovateľky: H. W., rod. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., X. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Denisou Jánošíkovou, advokátkou so sídlom Bratislava, Klincová 35, proti manželovi: G. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y., Z. XXX/XX, zastúpenému JUDr. Carmen Linkeschovou, advokátkou so sídlom Topoľčany, Škultétyho 10, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom: H. W., nar. XX. XX. XXXX, H. W., nar. XX. XX. XXXX a H. W., nar. XX. XX. XXXX, všetky deti bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 14. januára 2020, č. k. 9P/75/2019-545, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku IV., V., VI. p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie manželstvo manželov G. W., nar. XX. XX. XXXX a H. W., rod. W., nar. XX. XX. XXXX uzavreté dňa XX. XX. XXXX v X., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu X., vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XXX, pod poradovým číslom XXX (výrok I.), rozviedol. T. deti H. W., nar. XX. XX. XXXX, H. W., nar. XX. XX. XXXX a H. W., nar. XX. XX. XXXX, na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky (výrok II.). Rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok (výrok III.). Styk otca s maloletou H. upravil tak, že otec je oprávnený s mal. H. sa stýkať každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu a v nedeľu v čase od 09.00 hod. do 17.00 hod.; s mal. deťmi H. a H. je oprávnený stýkať sa počas bežného roka každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., v období vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin: každý párny kalendárny rok od 24. decembra od 17.00 hod. do 25. decembra do 17.00 hod. a od 27. decembra od 10.00 hod. do 30. decembra do 10.00 hod., každý nepárny kalendárny rok dňa 24. decembra od 10.00 hod. do 17.00 hod., od 25. decembra od 17.00 hod. do 26. decembra do 17.00 hod. od 30. decembra od 10.00 hod. do 6. januára nasledujúceho kalendárneho roka do 17.00 hod., v období jarných prázdnin každý párny kalendárny rok od 10.00 hod. nedele víkend predchádzajúcemu jarným prázdninám do nasledujúcej soboty do 18.00 hod.; v období veľkonočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od štvrtka od 10.00 hod. do pondelka do 18.00 hod.; v období letných prázdnin každý kalendárny rok od 20. júla od 09.00 hod. do 30. júla do 19.00 hod. a od 20. augusta od 09.00 hod. do 30. augusta do 19.00 hod. Zároveň rozhodol, že otec maloleté deti prevezme a po ukončení styku odovzdá matke v mieste jej bydliska a matka je povinná maloleté deti na stretnutie pripraviť a stretnutie s otcom umožniť (výrok IV.). Otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletú H. vo výške 180 eur mesačne, na maloletú H. vo výške 180 eur mesačne a na maloletú H. vo výške 150 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou odo dňa nadobudnutia právoplatnosti výroku rozsudku

o rozvode manželstva (výrok V). O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu (výrok VI.).

2. Rozhodnutie v časti, v ktorej rozhodol o rozvode manželstva účastníkov konania právne odôvodnil s poukazom na ust. § 18, § 19 ods. 1, § 23 ods. 1 až 3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v platnom znení (ďalej len „Zákon o rodine“), § 94 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). Vychádzal zo zistenia, že účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa XX. XX. XXXX v X. a z ich vzťahu pochádzajú tri maloleté deti: H., nar. XX. XX. XXXX, H., nar. XX. XX. XXXX a H., nar. XX. XX. XXXX. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že manželstvo účastníkov je vážne narušené a trvalo rozvrátené. Obaja manželia potvrdili, že nežijú v spoločnej domácnosti a manželstvo si neplní svoju spoločenskú ani biologickú funkciu. Manželia spolu riadne nekomunikujú a majú veľmi konfliktný vzťah majúci negatívny vplyv aj na maloleté deti. Ich vzájomný citový vzťah bol narušený už pred odchodom manželky zo spoločnej domácnosti, pričom obaja manželia zhodne potvrdili, že nemajú záujem na obnove manželského spolužitia. Z postoja manželov, ktorí s rozvodom manželstva súhlasili, neočakával obnovenie manželského spolužitia tak, aby manželstvo znovu mohlo plniť svoj spoločenský účel a jeho rozvrat považoval za trvalý, preto návrhu na rozvod manželstva vyhovel a manželstvo navrhovateľky a jej manžela rozviedol.

3. Rozhodnutie v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom odôvodnil s poukazom na ust. § 24 ods. 1, 4, § 25 ods. 1, 2, § 28 ods. 1 až 3, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine, § 100 CMP, pričom maloleté deti pochádzajúce z manželstva na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky z dôvodu, že vykonaným dokazovaním zistil intenzívnejšiu citovú väzbu detí k matke, pričom otec akceptoval návrh matky na zverenie detí do jej starostlivosti. Zastupovanie a správu majetku maloletých detí súd upravil s poukazom na ust. § 28 ods. 2, 3 Zákona o rodine, v zmysle ktorých rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, pričom rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, prípadne ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený, čo nebol daný prípad.

4. Uviedol, že medzi rodičmi bola sporná výška výživného a rozsah úpravy styku. Vo veci úpravy styku vykonaným dokazovaním, najmä psychologickým poradenstvom, výsluchom detí a ich rodičov, zistil, že deti majú pozitívnu citovú väzbu vo vzťahu k obojom rodičom, no intenzívnejšiu k matke. Staršie dcéry vnímajú negatívny vzťah medzi rodičmi a taktiež nevhodné vyjadrovanie otca a jeho rodiny na adresu matky a jej rodinných príslušníkov. Mal preukázané, že staršie dcéry chodia k otcovi každý druhý víkend, styk počas týždňa sa nerealizuje. Vo vzťahu k nim sporným bola v zmysle posledných vyjadrení rodičov otázka, či sa má víkendový styk realizovať s jedným alebo s dvoma prespaniami a nevidel prekážku v tom, aby sa styk realizoval so staršími dcérami od piatku do nedele z dôvodu, že samotná matka i deti sa vyjadrili, že počas leta môže styk prebiehať v rozsahu 10 dní. Otec navrhovanú úpravu sviatkov a prázdnin akceptoval s výhradou, aby sa realizovala aj vo vzťahu k najmladšej dcére. Dohodu rodičov o úprave styku so staršími dcérami počas prázdnin akceptoval považujúc ju za súladnú so záujmom maloletých detí. Vo vzťahu k najmladšej dcére, vzhľadom na jej vek, naviazanosť na matku a to, že u otca neprespala pomerne dlhú dobu, upravil len bežný víkendový styk bez prespania. Zastal názor že je potrebné, aby si dieťa na otca zvyklo, nakoľko styk s ňou sa doteraz realizoval minimálne a postupne si zvykla na odlúčenie od matky. Z toho dôvodu vo vzťahu k nej neupravil styk počas sviatkov a prázdnin a dôvodil, že nebolo možné určiť ani kolíznym opatrovníkom navrhovanú tzv. adaptačnú dobu, nakoľko nemohol predpokladať ako dieťa na odlúčenie od matky bude reagovať a kedy dôjde k zmene. Návrhu matky na vykonanie znaleckého dokazovania z dôvodu, že otec tvrdil, že matka deti manipuluje, zamietol z dôvodu, že v konaní bol sporný len rozsah styku otca s maloletými deťmi počas víkendov (1 alebo 2 noci) a to, či sa styk má realizovať vo vzťahu k všetkým deťom rovnako, pričom dosiaľ vykonané dokazovanie mal za dostatočné pre autoritatívne rozhodnutie súdu o sporných otázkach a pribratie znalca by tak bolo nevhodným. Pri určovaní výšky výživného vychádzal z príjmových a majetkových pomerov oboch rodičov a odôvodnených výdavkov na maloleté deti. K dokladom o údajných príjmoch otca z podnikania predkladaných matkou počas konania súd poznamenal, že nešlo o účtovné doklady preukazujúce reálny príjem zo živnosti, preto v prejednávanej veci zisťoval, aké sú aktuálne príjmové a majetkové pomery otca a to, či živnosť nepozastavil len účelovo. Vykonaným dokazovaním zistil, že otec sa v snahe vyhnúť riadnemu plneniu vyživovacej povinnosti pozastavil živnosť, pričom z jeho vyjadrení vyplývalo, že vykonával v podstate tie isté práce v rozsahu cca 8,5 hodín denne a v prípade doprovodu rodičov k lekárovi zameškaný čas odpracuje v iný čas. Matka sa v snahe zabezpečiť financie zamestnala,

a tak si zabezpečila príjem popri rodičovskému príspevku a prídavkov na deti. Čiastočný úväzok matky vzhľadom na vek najmladšej dcéry a celkovo tri deti v starostlivosti akceptoval. Prihliadal i na to, že otec sa zbavil motorového vozidla C. Z. bez primeraného majetkového protiuplnenia vzhľadom na sumu, ktorú z vlastných zdrojov vynaložil na vozidlo. Finančnú výpomoc zo strany rodičov vzhľadom na ich príjmové pomery v konaní nepreukázal. Otcove bežné výdavky zistil v sume cca 633 eur, s tým, že do septembra 2019 mal tiež výdavky na leasing motorového vozidla vo výške cca 480 eur, do pozastavenia živnosti uhrádzal odvody 151,16 eura a 63,84 eura. Manželke v tom čase prispieval sumou 300 eur mesačne, z čoho bolo o. i. hradené sporenie (3x15 eur) a úver na dom (77 eur). Na svoj účet vložil v hotovosti v mesiaci júl sumu 1.000 eur a v mesiaci september sumu 1.150 eur. Otec uviedol, že peniaze mal z príjmu z práce a od rodičov. Pôvod peňazí nepreukázal. V tom čase tvrdil, že nemal príjem zo živnosti, no jeho výdavky do septembra 2019 len na leasing, odvody a príspevok manželke (300 eur mesačne) predstavovali cca 1.000 eur mesačne. Okrem uvedených výdavkov mal bežné výdavky v súčte cca 556 eur (633 eur - 77 eur za úver, ktorý bol uhrádzaný z príspevku zasielaného manželke). Zastal názor, že príjem otca tak predstavuje cca 1.500 eur, z ktorého vychádzal pri určovaní výšky výživného. Z takto zisteného príjmu otca uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletú H.o výške 180 eur mesačne, na maloletú H. vo výške 180 eur mesačne a na maloletú H. vo výške 150 eur mesačne, t. j. v súhrne vo výške 510 eur mesačne, čo považoval za adekvátnu výšku výživného vzhľadom na počet vyživovacích povinností otca. K úhrade sporenia a poisťného zo strany otca dodal, že sporenie je t. č. platené matkou a poisťenie bolo otcom uzavreté účelovo, pričom nemá prednosť pred plnením si vyživovacej povinnosti k rukám matky.

5. O trovách konania rozhodol v súlade s ustanovením § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu.

6. Proti výroku o vyživovacej povinnosti otca (výrok V.) podala v zákonnej lehote odvolanie matka z dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a v zmysle § 62 ods. 1 CMP, domáhajúc sa zmeny vyživovacej povinnosti otca tak, že bude mu uložená povinnosť prispievať na výživu mal. H. sumou vo výške 250 eur, mal. H. 250 eur a mal. H. po 200 eur vždy do 15. kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky. Odôvodnenie v bode 54. napadnutého rozsudku, vzťahujúce sa k posudzovaniu pomerov otca pre určenie výšky vyživovacej povinnosti, označila za neobstojné. Tvrdila, že z jej návrhu vyplýva, že otcov príjem za rozhodné obdobie je reálne vyšší ako 1.500 eur. Zdôraznila, že jej mesačný príjem predstavuje sumu 220,70 eura z titulu rodičovského príspevku, 73,02 eura z titulu prídavkov na tri mal. deti a 540 eur z titulu príjmu, keďže sa počnúc septembrom 2019 zamestнала na polovičný úväzok. S rodičovským príspevkom a prídavkami na mal. dcéry má tak k dispozícii sumu cca 1.000 eur na úhradu ich nákladov, pričom náklady na mal. dcéry predstavujú sumu okolo 400 eur na jedno mal. dieťa, t. j. v celkovej výške cca. 1.160 eur. Z prostriedkov, ktoré má k dispozícii, matka nie je schopná zabezpečiť základné potreby detí. Len náklady na stravu detí predstavujú sumu cca. 390 eur mesačne. Medzi nevyhnutné náklady je taktiež potrebné započítať i náklady na bývanie, zdravotnú starostlivosť, drogériu, či lieky. Aktuálne u mal. detí vzrástli náklady o výdavky na zdravotnú starostlivosť mal. dcér. Dňa 29. 01. 2020 absolvovala so všetkými mal. dcérami vyšetrenia u detského ortopéda. Z lekárskeho správ vyplývalo, že všetky tri mal. dcéry trpia ortopedickými problémami, vyžadujúce si liečbu formou nosenia ortopedických topánok a pravidelného cvičenia. Mal. H. boli zistené zdravotné problémy vyžadujúce si stálu liečbu - musí nosiť korekčné ortézy počas noci. Dodala, že s deťmi žije maximálne skromne, spláca rodine pôžičku na domáce spotrebiče v sume 30 eur mesačne, pričom jej stúpili aj náklady na bývanie, konkrétne na elektrinu zo sumy 20 eur na sumu 30 eur a náklady spojené s TV + internet vzrástli zo sumy 15 eur na sumu 25 eur. Uviedla, že otec odmieta akúkoľvek finančnú pomoc vlastným deťom, otec zabezpečuje starostlivosť o mal. dcéry max. raz za dva týždne a to aj nepravidelne. Iným pravidelným, opakujúcim sa, či finančným, materiálnym spôsobom otec neprispieva. Vyzdvihla, že otec do augusta 2019 pracoval ako živnostník so zárobkom minimálne 2.500 eur mesačne, následne sa zamestnal s príjmom cca 470 eur, v novembri 2019 predal motorové vozidlo, pričom do tohto termínu uhrádzal leasingovú splátku cca 470 eur, t.j. o 40 eur nižšiu než je súdom stanovené výživné, od septembra 2019 začal tvrdiť, že sa pravidelne stará o chorých rodičov, a že daná skutočnosť ho motivovala k zmene zamestnania a zároveň tvrdí, že jeho rodinu finančne podporovali jeho rodičia. Uvedené konanie považovala za účelové s cieľom dosiahnuť platenie čo najnižšieho výživného. Tvrdila, že príjem otca činí minimálne 2.500 až 3.000 eur mesačne. Poukázala na ňou predložené doklady o nákladoch rodiny vedené otcom, z ktorých je zrejmé, že náklady na domácnosť hradené z príjmu otca činili cca 2.000 eur. Za nepravdivé označila tvrdenie otca, že by sa mu v podnikaní nedarilo, pretože v konaní nepreukázal pokles príjmu, či snahu o to, aby sa jeho príjem zvýšil. Poukázala na skutočnosť, že otec v predchádzajúcich rokoch dokázal vytvoriť i

vysoké úspory. Uviedla, že z výpisu z podnikateľského účtu otca vyplýva, že v decembri 2018 prijal na podnikateľský účet sumu 13.241,63 eura, v novembri 2018 prijal otec vklad v sume 4.232,72 eura, v máji v sume 4.500 eura, v marci 2018 v sume 8.495 eur. Uviedla, že otec i na sporiace účty detí vložil peniaze, z podnikateľských účtov robil opakované výbery vysokých súm, používal svojich rodičov na vedenie bankových účtov pod ich menom a vykonával na nich finančné operácie. Za nepravdivé označila tvrdenie otca, že ich rodina prežívala výlučne vďaka materiálnej pomoci starých rodičov. Uviedla, že od starých rodičov nikdy neprijala žiadnu finančnú či osobnú výpomoc, ani jej nikdy nebola ponúknutá. Mala za to, že z dokladov nachádzajúcich sa v súdnom spise je zrejmé, že za rozhodné obdobie vynaložil otec vyššie čiastky na pokrytie nákladov než akceptoval prvoinštančný súd. Rovnako sa prvoinštančný súd nevysporiadal s výbermi otca zo svojho účtu počas prvých 5 mesiacov roku 2019, kedy bolo zrejmé, že rozvod manželstva účastníkov konania sa blíži. Nepochybne otec hradí náklady, ktoré zadefinoval súd prvej inštancie v sume cca 1.500 eur mesačne, no súčasne vynakladal na domácnosť minimálne sumu 500 až 700 eur, čo potvrdzuje, že príjem otca musel a musí dosahovať výšku viac ako 1.500 eur mesačne. S výškou výživného nesúhlasila i z dôvodu že otec sa o deti stará minimálne a neprejavuje žiaden iný záujem o mal. dcéry. Uzavrela, že ak otec bol schopný prijať záväzok úhrady leasingovej splátky vo výške 478 eur mesačne, vkladať ročne viac ako 5.000 eur na sporenie, hradí si osobné náklady v sume cca 800 eur (odvody, úver, telefón a pod.), je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť vyššie výživné.

7. Proti výroku rozsudku upravujúceho styk otca s maloletými deťmi (výrok IV.) a proti výroku o vyživovacej povinnosti otca (výrok V.) podal v zákonnej lehote odvolanie aj otec, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, domáhajúc sa jeho zmeny a zníženia vyživovacej povinnosti na maloleté deti, na mal. H. na sumu 120 eur mesačne, na mal. H. v sume 120 eur mesačne a na mal. H. v sume 100 eur mesačne. Navrhol i zmenu styku tak, že bude oprávnený stýkať sa maloletou H. každý nepárny kalendárny týždeň v soboru a v nedeľu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod.; s mal. deťmi H. a H. bude oprávnený stýkať sa počas bežného roka každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod., v období vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin každý párný kalendárny rok od piatka príslušného kalendárneho týždňa od 18.00 hod. do druhej nasledujúcej soboty do 18.00 hod. (prvých 8 dní prázdnin) a následne každý nepárny kalendárny rok od druhej prázdninovej soboty od 18.00 hod. do nasledujúcej druhej nedele do 18.00 hod. (nasledujúcich druhých 8 dní prázdnin); v období jarných prázdnin každý párný kalendárny rok od piatka príslušného kalendárneho týždňa od 18.00 hod. do stredy do 18.00 hod. a následne každý nepárny kalendárny rok od stredy príslušného kalendárneho týždňa od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod.; v období veľkonočných sviatkov každý párný kalendárny rok od stredy od 18.00 hod. do veľkonočnej soboty do 18.00 hod. a následne nepárny kalendárny rok od veľkonočnej soboty od 18.00 hod. do veľkonočného pondelka do 18.00 hod.; v období letných prázdnin každý kalendárny rok od 30. 06. od 18.00 hod. do 10. 07. do 18.00 hod, následne od 20. 07. od 18.00 hod. do 31. 07. do 18.00 hod. a následne od 10. 08. od 18.00 hod. do 20. 08. do 18.00 hod.; s tým, že maloleté deti prevezme a po ukončení styku odovzdá matke v mieste jej bydliska a matka bude povinná maloleté deti na stretnutie pripraviť a stretnutie s otcom umožniť. Za nesprávne označil konštatovanie súdu prvej inštancie, že v snahe vyhnúť sa vyživovacej povinnosti sa zamestnal a pozastavil živnosť. V konaní poukázal, že sa mu prestalo dariť v podnikaní, nevykazoval žiaden zisk, preukázal zhoršenie zdravotného stavu jeho rodičov, ktorý si vyžaduje zvýšenú starostlivosť a tú im ako podnikateľ nemohol poskytnúť. K pozastaveniu živnosti, nie hneď k jej zrušeniu, pristúpil na základe odbornej rady daňovníka, pretože ako platca DPH si musí držať podnikateľský účet ešte dva roky. Zvýraznil, že k odstúpeniu leasingu pristúpil tiež z dôvodu, že pozastavil podnikanie a nemal prostriedky na splácanie leasingu. Zvýraznil, že jeho rodičia v konaní sami potvrdili, že ho finančne podporovali už počas manželstva, pričom ako starší ľudia preferujú peniaze v hotovosti, preto preukazovanie účelu vkladov a výberov z účtov je náročné. Tvrdil, že možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov v prejednávanej veci sú porovnateľne rovnaké. Uzavrel, že súdom určené výživné na všetky tri deti predstavuje spolu sumu 510 eur a nekorešponduje s jeho preukázaným príjmom 530 eur v hrubom mesačne a súčasne nekorešponduje ani s odôvodnenými potrebami maloletých detí. Je toho názoru, že súd by mal vziať do úvahy i skutočnosť, že v zmysle úpravy styku deti budú u neho asi 100 dní v roku a v tomto čase ich bude opatrovať a vyživovať. Namietal matkou vyčíslené náklady na maloleté deti v sume 1.096 mesačne, ktoré považoval za neprimerane vysoké. Vyzdvihol, že za čas, čo žili v spoločnej domácnosti, boli za obdobie od 09. 02. 2019 do 11. 09. 2019 mesačné náklady na všetky tri deti v sume 466 eur.

8. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že sa s podaným odvolaním matky nestotožňuje a podané odvolanie označil za nedôvodné a neopodstatnené. Zvýraznil, že matka sa sama dobrovoľne odsťahovala zo spoločnej domácnosti, nehnuteľnosť - trojizbový byt, ktorý toho času obýva a užíva, je v jej výlučnom vlastníctve, vďaka nemu prešiel kompletnou stavebnou rekonštrukciou a z jeho finančných úspor bol ešte počas manželstva kompletne zariadený. Poprel tvrdenie matky, že neprispieva na dcéry a poukázal na predložené doklady v konaní o nákupoch oblečenia a školských potrieb pre deti. Matkou vyčíslené náklady na maloleté deti, predstavujúce na mal. H. sumu vo výške 368 eur, na H. 368 eur a H. 360 eur, mesačne nemôžu byť takéto vysoké a zvýraznil, že matka v rámci podaného odvolania, konkrétne na strane č. 4, už deklaruje sumu vo výške až 400 eur mesačne na dieťa. Domnieval sa, že nie je reálne možné, aby každý kalendárny mesiac ako pravidelný mesačný výdavok predstavovali náklady na oblečenie a obuv vo výške 60 eur, drogériu a lieky vo výške 30 eur, zdravotnú starostlivosť vo výške 30 eur alebo hračky, knižky a ďalšie vo výške 15 eur. Za klamlivé označil tvrdenia matky, že ako živnostník do 08/2019 mal zárobok min 2.500 eur mesačne, pretože príjem a zárobok sú dva rôzne finančné ukazovatele, ktoré v podnikateľskej sfére majú celkom odlišný význam. V konaní deklaroval, že v čase jeho podnikania predstavoval jeho príjem sumu cca 1.500 eur mesačne, ale tento príjem bol len počas jarných, letných mesiacov, prípadne jesenných mesiacov /t.j. mesiac apríl až november/, v ostatných kalendárnych mesiacov nevykonával z poveternostných dôvodov svoje podnikanie, keďže jeho živnosť bola viazaná výlučne na stavebné práce v exteriéri. Ako živnostník mal finančné problémy už dlhšiu dobu - cca 2 roky, čoho dôkazom sú jeho daňové priznania. Zastal názor, že matka podala návrh na rozvod práve z dôvodu finančných problémov, pretože nechcela zo svojich finančných nárokov upustiť, čo viedlo k ich vzájomným hádkam a rozporom. Práve z dôvodu finančných problémov tieto riešil finančnou podporou zo strany jeho rodičov. Mal za to, že matka v podanom odvolaní nepreukázala existenciu dôvodov, o ktoré svoje odvolanie opiera.

9. Matka vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že výživné určené súdom prvej inštancie je minimálne. Zotrvávala na tvrdeniach, že otec účelovo ukončil svoju podnikateľskú činnosť, účelovo sa zamestnal v lete 2019 u svojho známeho za mzdu 470 eur výlučne z dôvodu záujmu o zníženie svojho príjmu a za účelom zmeny svojich majetkových pomerov Rodičia otca majú zdravotné problémy, ale nie takého rozsahu, aby reálne potrebovali opateru zo strany otca maloletých. Za nepravdivé označila tvrdenie otca, že by sa mu nedarilo posledné tri roky v podnikaní. Opätovne poukázala na vklady na účty vykonané otcom vo vysokých sumách, ako i vklady na sporenie pre maloleté deti, na výpis z podnikateľského účtu otca, z ktorého vyplýva, že v decembri 2018 prijal otec na podnikateľský účet sumu 13.241,63 eura, v novembri 2018 prijal vklad v sume 4.232,72 eura, v máji v sume 4.500 eur, v marci 2018 v sume 8.495 eur. Súčasne z výpisov z podnikateľského účtu vyplýva že, v januári 2019 bol počiatočný stav na účte 12.885 eur. Znova tvrdila, že otec používal rodičov na vedenie bankových účtov ich menom. Zotrvávala na tvrdení, že príjmy otca, ktoré dosahoval do 09/2019, museli byť vyššie ako 2.000 eur, keďže na rodinu a náklady rodiny vynakladal mesačne sumu okolo 2.000 až 2.500 eur. Za absurdnú označila argumentáciu otca o finančnej výpomoci zo strany jeho rodičov, pretože títo sú dôchodcovia, poberajúci štandardný dôchodok a navyše uvedené ani nepreukázali. Od rodičov otca nikdy finančnú pomoc ani neprijala. Mala za to, že otec účelovo znížil svoj príjem, avšak neznižil svoj osobný štandard. Otec zabezpečuje starostlivosť o mal. dcéry max. raz za dva týždne a to aj nepravidelne a iným pravidelným, opakujúcim sa, či finančným, materiálnym spôsobom neprispieva na deti. Nestotožnila sa s tvrdením súdu, že príjem otca činí cca 1.500 eur a tvrdila, že jeho príjem je minimálne v sume 2.500 až 3.000 eur mesačne. Uviedla, že otec nijako nepreukázal, že by sa mu nedarilo v podnikaní, nepreukázal ani snahu o to, aby sa jeho príjem zvýšil, naopak účelovo po tom, ako sa dozvedel o podaní návrhu na rozvod manželstva, pozastavil svoju živnosť na obdobie do 01. 03. 2020. Poukázala na to, že z dokladov nachádzajúcich sa v súdnom spise je zrejme, že za rozhodné obdobie vynaložil otec vyššie čiastky na pokrytie nákladov než akceptoval prvoinštančný súd. Rovnako sa prvoinštančný súd nevysporiadal s výbermi otca zo svojho účtu počas prvých 5 mesiacov roku 2019, kedy bolo zrejme, že rozvod manželstva účastníkov konania sa blíži. Považovala za nepochybné, že otec hradí náklady, ktoré zafinoval súd prvej inštancie t. j. cca 1.500 eur mesačne, súčasne vynakladal na domácnosť minimálne sumu 500 až 700 eur, čo len potvrdzuje, že príjem otca musel a musí dosahovať výšku viac ako 1.500 eur mesačne. K námietkam otca uviedla, že opodstatnené náklady na mal. deti sú adekvátne k ich veku. K úprave styku otca s maloletými dcérami navrhovanej otcom v jeho odvolaní uviedla, že súdom schválený styk bol výsledkom konsenzu rodičov. Otec navrhovanú úpravu sviatkov a prázdnin akceptoval s výhradou, aby sa realizovala aj vo vzťahu k najmladšej dcére. Otec podanie odvolania argumentoval tým, že prvoinštančný súd nezohľadnil princíp pol na pol, s ktorým súhlasila matka. Matka mal. deti odovzdáva v zmysle rozsudku a vlastne dohody rodičov. Rovnako tak bolo aj

počas Vianočných sviatkov, kedy mal. deti odovzdala otcovi na cca. týždeň. Otec staršie dve mal. dcéry odovzdal matke už na tretí deň. Uviedla, že otec nemá záujem o prehlbovanie vzťahu s nimi, nezoberie ich na lyžovačku, výlet, či nevymyslí program na prázdniny. S mal. dcérami trávi čas doma, a keď mu príde zákazka, práca, odovzdá ich svojej matke, či matke mal. dcér. Vo vzťahu k najmladšej dcére bolo jednoznačne preukázané, že otec sa o ňu nestaral a počas celého konania neprejavil o ňu záujem. Mal. H. vzhľadom na svoj vek, svoj temperament, povahu, si vyžaduje osobnú starostlivosť, ktorú jej otec nevie poskytnúť a je potrebné, aby si k nej vybudoval k nej otcovský vzťah. Nesúhlasila s posunutím termínu návratu mal. detí zo 17 hod. na 18.00 hod. z titulu, že staršie mal. dcéry musí pripraviť do školy, otec sa školským povinnostiam maloletých dcér nevenuje a pre mal. H. ide o neskorý termín. Navrhla odvolanie otca zamietnuť.

10. Kolízny opatrovník sa k odvolaniam matky a otca písomne nevyjadril.

11. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolania boli podané oprávnenými účastníkmi konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65 - § 67 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“), prejednal odvolania matky a otca bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) za splnenie povinnosti ustanovenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že prvoinštančný súd správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletými deťmi (výrok IV.), vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom (výrok V.) a v časti náhrady trov konania (výrok VI.) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V ostatných častiach, pre nedostatok podaného odvolania, nadobudol rozsudok právoplatnosť.

12. Podľa § 387 ods. 1 až 3 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

13. Ustanovením § 387 ods. 2 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

14. V zmysle ust. § 393 CSP, rozsudok musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom mieste pre dohady a domnienky. V odôvodnení rozhodnutia súd uvedie teda, ktoré dôkazy v konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu, tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia

rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t. j. musí byť preskúmateľné.

15. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie týkajúce sa veci samej, správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke. Komplexne posúdil pomery účastníkov ich výsluchmi a šetrením pomerov u oboch a z takto vykonaného dokazovania konštatoval správne právne závery. Z dokazovania vykonaného v prvoinštančnom konaní nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozhodnutia v odvolaní napadnutých častiach týkajúcej úpravy rozsahu styku otca s maloletými deťmi (výrok IV.), výšky vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti (výrok V.) a rozhodnutia o trovách konania (výrok VI.). Nakoľko odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, využíjúc postup podľa § 387 ods. 2 CSP obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov.

16. V prejednáwanej veci sa matka domáhala rozvodu manželstva a úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode tak, že navrhla, aby boli deti na čas po rozvode manželstva zverené do jej osobnej starostlivosti, aby obaja rodičia boli oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, aby bol upravený styk otca s maloletými deťmi každú stredu od 15.30 hod. do 18.00 hod. a každý párný víkend od soboty od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Zároveň žiadala, aby bola otcovi uložená povinnosť platiť výživné na maloletú H. vo výške 300 eur mesačne, na maloletú H. vo výške 300 eur mesačne a na maloletú H. vo výške 280 eur mesačne. Súd prvej inštancie manželstvo účastníkov konania rozviedol (výrok I.), maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky (výrok II.) s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok (výrok III.). Styk otca s maloletou H. upravil tak, že otec je oprávnený s mal. H. sa sťkať každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu a v nedeľu v čase od 09.00 hod. do 17.00 hod.; s mal. deťmi H. a H. je oprávnený sťkať sa počas bežného roka každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., v období vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin: každý párný kalendárny rok od 24. decembra od 17.00 hod. do 25. decembra do 17.00 hod. a od 27. decembra od 10.00 hod. do 30. decembra do 10.00 hod., každý nepárny kalendárny rok dňa 24. decembra od 10.00 hod. do 17.00 hod., od 25. decembra od 17.00 hod. do 26. decembra do 17.00 hod. od 30. decembra od 10.00 hod. do 6. januára nasledujúceho kalendárneho roka do 17.00 hod., v období jarých prázdnin každý párný kalendárny rok od 10.00 hod. nedele víkendu predchádzajúcemu jarým prázdninám do nasledujúcej soboty do 18.00 hod., v období veľkonočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od štvrtka od 10.00 hod. do pondelka do 18.00 hod., v období letných prázdnin každý kalendárny rok od 20. júla od 09.00 hod. do 30. júla do 19.00 hod. a od 20. augusta od 09.00 hod. do 30. augusta do 19.00 hod. Zároveň rozhodol, že otec maloleté deti prevezme a po ukončení styku odovzdá matke v mieste jej bydliska a matka je povinná maloleté deti na stretnutie pripraviť a stretnutie s otcom umožniť (výrok IV.). Otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletú H. vo výške 180 eur mesačne, na maloletú H. vo výške 180 eur mesačne a na maloletú H. vo výške 150 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou odo dňa nadobudnutia právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva (výrok V.) o trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu (výrok VI.). Matka odvolaním napadla výrok v časti úpravy vyživovacej povinnosti otca (výrok V.) a otec napadol výrok týkajúce sa úpravy jeho styku s maloletými deťmi (výrok IV.) a jeho vyživovacej povinnosti (výrok V.), teda predmetom odvolacieho konania je rozsudok v časti, v ktorej bolo rozhodnuté o styku otca s maloletými deťmi a o výživnom na maloleté deti a závislý výrok o trovách konania.

17. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

18. Podľa § 25 odsek 1, 2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

19. Špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností je i právo rodiča s maloletým dieťaťom sa stykať. Preto v prípade nezhôd medzi rodičmi úprava styku rodičov s maloletým dieťaťom tvorí časť výkonu ich práv a povinností, o ktorej rozhoduje súd v intenciách § 36 ods. 1 v spojení s § 24 a § 25 Zákona o rodine. Pri rozhodovaní súdu je potrebné otázku styku, jeho časové vymedzenie a miesto stretávania posudzovať starostlivo a zväžiť jednak okolnosti na strane maloletého dieťaťa (jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, atď.), ako i okolnosti na strane rodičov (ich vzájomný vzťah, časové a hospodárske možnosti, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, atď.). V prípade, že je to v záujme zdravého vývoja dieťaťa potrebné, súd styk dieťaťa s rodičmi obmedzí alebo ho celkom zakáže (§ 25 ods. 3 Zákona o rodine).

20. Ustanovenia § 24 až 26 ZoR určujú povinnosť súdu rozhodovať o právach a povinnostiach rodičov k maloletému dieťaťu. V tých prípadoch, keď rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd preto upraví všetky otázky, ktoré sa týkajú výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, t.j. určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, ako má druhý rodič prispievať na jeho výživu, tiež kto bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok a upraví aj styk s dieťaťom, pokiaľ rodičia úpravu styku žiadajú. Zároveň ust. § 24 ods. 4 Zákona o rodine ukladá súdu, aby pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností sledoval vždy záujem maloletého dieťaťa s ohľadom na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Rovnako tak dbal, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s nimi.

21. Uvedená právna úprava takto v plnom rozsahu korešponduje Dohovorom o právach dieťaťa, prijatého dňa 20. 11. 1989, ktorý vo svojom článku 3 ods. 1 stanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či je už uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Zároveň článok 8 ods. 1 Dohovoru predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa. Rovnako tak Listina základných práv a slobôd vo svojom článku 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 určuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona, pričom starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov môžu byť obmedzené a neplnoleté deti môžu byť od rodičov odlúčené proti ich vôli len rozhodnutím súdu na základe zákona.

22. Odvolací súd po preštudovaní obsahu spisu a prednesov kolízneho opatrovníka, matky, otca a i maloletých detí v konaní mal za to, že dokazovanie prvoinštančného súdu bolo veľmi starostlivo orientované na zistenie skutočností potrebných pre úpravu práv a povinností rodičov a ich styku k maloletým deťom. V tomto smere konštatuje, že v časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletými deťmi bolo v konaní vykonaným dokazovaním, výsluchom detí a ich rodičov, zistené, že deti majú pozitívnu citovú väzbu vo vzťahu k obom rodičom, no intenzívnejšiu k matke. Staršie dcéry vnímajú negatívny vzťah medzi rodičmi a taktiež nevhodné vyjadrovanie otca a jeho rodiny na adresu matky a jej rodinných príslušníkov. Z obsahu spisu vyplýva, že matka v zmysle vyjadrenia na pojednávaní dňa 14. 01. 2020 navrhla upraviť styk otca s najmladšou dcérou H. každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu a v nedeľu v čase od 9.00 hod. do 17.00 hod. a so staršími dcérami H. a H. každý nepárny kalendárny týždeň od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Styk so staršími dcérami navrhla upraviť v období vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin každý páry kalendárny rok od 24. decembra od 17.00 hod. do 25. decembra do 17.00 hod. a od 27. decembra od 10.00 hod. do 30. decembra do 10.00 hod., každý nepárny kalendárny rok dňa 24. decembra od 10.00 hod. do 17.00 hod., od 25. decembra od 17.00 hod. do 26. decembra do 17.00 hod. od 30. decembra od 10.00 hod. do 6. januára nasledujúceho kalendárneho roka do 17.00 hod., v období jarých prázdnin každý páry kalendárny rok od 10.00 hod. nedele víkend predchádzajúcemu jarým prázdninám do nasledujúcej soboty do 18.00 hod., v období veľkonočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od štvrtka od 10.00 hod. do pondelka do 18.00 hod., v období letných prázdnin každý kalendárny rok od 20. júla od 09.00 hod. do 30. júla do 19.00 hod. a od 20. augusta od 09.00 hod. do 30. augusta do 19.00 hod. Otec na pojednávaní dňa 14. 01. 2020 s navrhovanou úpravou styku počas sviatkov a prázdnin súhlasil s výnimkou, aby sa vzťahovala na všetky tri deti. Úpravu víkendového styku žiadal od piatka od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod. vo vzťahu k všetkým trom deťom. Súd prvej inštancie navrhovanej úprave styku, teda konsenzu rodičov, vyhovel. Z tohto pohľadu odvolací súd nemal dôvod sa odkloniť od rozhodnutia súdu prvej inštancie, napriek otcom navrhovaným zmenám, ktoré boli len v minimálnom

rozsahu. Otec sa dožadoval v odvolaní upraviť začiatky stykov od 18.00 hod. a ich koniec o 18.00 hod. Odvolací súd považuje úpravu styku i časov počiatkov jej realizácie a ukončenia o 17.00 hod. počas bežného roka a zimných školských prázdnin ako maximálne vhodnú a zodpovedajúcu veku a dennému režimu maloletých detí, ktoré vo svojom nízkom veku chodia skoro spať, tak od 17.00 hod. je vytvorený ešte dostatočný časový priestor na ich adaptáciu po príchode k otcovi, či k matke, na zvitanie sa a relaxáciu s tým-ktorým rodičom, ako i na vykonanie prípravy na nasledujúci školský deň, či potrebných úkonov pred uložením detí na spánok tak, aby všetko stíhali bez stresu a časovej tiesne v maximálnej pohode. Odvolací súd len pre úplnosť poukazuje na správne rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k najmladšej dcére, pri ktorej vzhľadom na jej vek, naviazanosť na matku a to, že u otca neprespala pomerne dlhú dobu, upravil styk s otcom len bežný víkendový styk bez prespania, čo otec v odvolaní ani nenamietal. Odvolací súd konštatuje, že styk otca s maloletými deťmi bol tak upravený v dostatočnom rozsahu v súlade so zisteným skutkovým a právnym stavom, ako aj v súlade so záujmami oboch rodičov i maloletých detí. Odvolací súd sumarizuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje v tejto časti za správne a vyčerpávajúco odôvodnené, preto naň v ďalšom poukazuje.

23. Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

25. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pri rozhodovaní o určení vyživovacej povinnosti súd musí vychádzať zo všeobecného ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého sa pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami, ako aj majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Navyše súd prihliada i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

27. Odvolací súd po prejednaní veci v časti určenia vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci dostatočne zistil skutkový stav a v intenciách platnej právnej úpravy vyvodil z neho i správne právne závery. Nakoľko odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, využíjúc postup podľa § 387 ods. 2 CSP obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov.

28. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia len zvyrazňuje, že správne a dostatočne boli zistené pomery na strane matky aj otca. V konaní bolo preukázané, že matka je vlastníčkou 3-izbového bytu v S., poberá rodičovský príspevok vo výške 220,70 eura a prídavky na deti vo výške 73,02 eura. Od septembra je zamestnaná na skrátenej úväzok ako asistentka učiteľa na Z. Jej príjem zo zamestnania predstavoval v mesiaci september 2019 sumu 535,57 eura. Svoje výdavky deklarovala na elektrinu 20 eur, plyn 40 eur, vodu 20 eur, TV a internet 15 eur, fond opráv 10 eur, telefón 27 eur, jej sporenie 15 eur, sporenie na deti 3x 15 eur, poistenie 47,56 eura a 4 eur, poplatok za komunálne odpady 34,16 eura ročne, výdavky na staršie dcéry cca 20 eur, družina 5 eur, plus výdavky na začiatku školského roka. Na strane maloletých detí zistil, že H. je žiačkou 2. ročníka a H. žiačkou 1. ročníka ZŠ v S.. H. a H. navštevujú alergologickú ambulanciu, H. tiež ortopedickú ambulanciu. H. je t. č. plienkovaná. Na strane otca zistil, že je vlastníkom 5-izbového rodinného domu. Pracoval ako U. v oblasti stavebníctva - najmä zámkovej dlažby so vznikom živnostenského oprávnenia 08. 08. 2001. Za rok 2018 mal príjmy zo živnosti 18.395,44 eura, výdavky 17.711,39 eura a základ dane predstavoval 684,05 eura. Svoju živnosť pozastavil od 01. 09. 2019 do 01. 03. 2020. Od 01. 08. 2019 je zamestnaný v spoločnosti O. pričom mal za mesiac august 2019 príjem 434,12 eur netto. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 16. 07. 2019 bolo preukázané, že otec deklaroval príjem 1.500 eur mesačne. V konaní bolo preukázané, že otec v minulých rokoch uhrádzal celkovo 4 sporenia: sporenie č. XXXXXXXXX na jeho rodičov s nasporenou sumou v čase rozhodovania súdu prvej inštancie 14.357,50 eura; sporenie č. XXXXXXXXX na oboch rodičov s nasporenou sumou v čase rozhodovania súdu prvej inštancie 14.323,40 eura; sporenie č. XXXXXXXXX na mal. H. s nasporenou sumou v čase rozhodovania súdu prvej inštancie 7.175,63 eura; sporenie č. XXXXXXXXX na mal. H. s nasporenou sumou 7.175,63 eura. Otec je vlastníkom motorových vozidiel - 2x P. C. (jedno z nich používa jeho manželka) a P. K.. Na podnikateľské účely mal motorové vozidlo C. Z., ktoré splácal cez leasing vo výške 478,50 eura do októbra 2019. Práva z motorového vozidla splácaného prostredníctvom leasingu previedol na spoločnosť KERAMONT SK s.r.o. na základe zmluvy zo dňa 14. 10. 2019 s odplatom za odstúpenie leasingu 1.500 eur. Otec tvrdil bežné výdavky na jeho poisťku 63 eur, úver na dom 77 eur, elektrinu 55 eur, plyn 59 eur, RTVS 4,64 eur, voda 10 eur (30 eur štvrťročne), internet 30 eur, telefón 38 eur, poisťné na deti cca 26,50 eura mesačne na každé dieťa (dňa 04.9.2019 deťom uzatvoril poisťné zmluvy a jednorázovo uhradil 317,70 eur, 317,80 eur a 317,50 eur ročné poisťné), na stravu uviedol výdavky 200 eur mesačne a na motorové vozidlo 70 eur mesačne, v súčte približne 633 eur. Do septembra 2019 mal tiež výdavky na leasing motorového vozidla vo výške 478,50 eura, do pozastavenia živnosti uhrádzal odvody 151,16 eura a 63,84 eura, čo v súčte s ostatnými bežnými výdavkami predstavovalo cca 1328 eur. Manželke v tom čase prispieval sumou 300 eur mesačne, z čoho bolo o. i. hradené sporenie (3x15 eur) a úver na dom (77 eur). Otec pred súdom prvej inštancie tvrdil, že jeho rodičia ho počas manželstva finančne podporovali, že majú zdravotné problémy a musí sa o rodičov starať, čo bol jeho dôvod na zmenu zamestnania. Z výpisu z účtu otca zistil, že v roku 2019 mal nasledovné výdavky v mesiaci január vo výške 3.270,24 eura, v mesiaci február vo výške 2.762,69 eura, v mesiaci marec vo výške 1.602 eur, v mesiaci apríl vo výške 3.002,60 eura, v mesiaci máj vo výške 1.082,78 eura, v mesiaci jún vo výške 1.012,60 eura, v mesiaci júl vo výške 1.012,75 eura, v mesiaci august vo výške 1.040,61 eura, v mesiaci september vo výške 1.018,18 eura. Na účet vložil v hotovosti v mesiaci júl sumu 1.000 eur a v mesiaci september sumu 1.150 eur. Otec uviedol, že peniaze mal z príjmu z práce a od rodičov. S ohľadom na uvedené súd prvej inštancie správne zisťoval aktuálne príjmové a majetkové pomery otca a skutočnosť, či živnosť nepozastavil len účelovo a správne dospel k záveru, že otec sa v snahe vyhnúť riadnemu plneniu vyživovacej povinnosti zamestnal a pozastavil živnosť. Odvolací súd s ohľadom na vykonané dokazovanie si dovoľuje tvrdiť, že u otca vzhľadom na jeho vek, zručnosti a pracovnú prax a jeho zameranie, ktoré v súčasnosti zažíva rozmach (stavebné práce), je veľmi vysoká jeho uplatniteľnosť na trhu práce. Uvedenému zodpovedá i aktuálny stav, keď z vyjadrení otca v konaní vyplynulo, že vykonáva v podstate tie isté práce v rozsahu cca 8,5 hodín denne a v prípade doprovodu rodičov k lekárovi zameškaný čas odpracuje v iný čas. Takúto skutočnosť je preto bezo sporu nutné kvalifikovať ako vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania bez dôležitého dôvodu. Ďalej odvolací súd konštatuje, že otec tvrdenú finančnú výpomoc zo strany jeho rodičov nepreukázal aj s ohľadom na tú skutočnosť, že obaja sú dôchodcovia a poberajú starobný dôchodok v sumách 500,30 eura a 366,70 eura. Otec v konaní tvrdil, že má bežné výdavky mesačne 633

eur, do septembra 2019 platil aj leasing motorového vozidla vo výške cca 478,50 eura, do pozastavenia živnosti uhrádzal odvody 151,16 eura a 63,84 eura, manželke v tom čase prispieval sumou 300 eur mesačne, z čoho bolo o. i. hradené sporenie (3x15 eur) a úver na dom (77 eur). Otec tvrdil, že sa mu v podnikaní nedarilo, no na svoj účet vložil v hotovosti v mesiaci júl sumu 1.000 eur a v mesiaci september sumu 1.150 eur a pôvod peňazí nepreukázal. Jeho výdavky do septembra 2019 súd prvej inštancie správne ustálil na sumu 1.556 eur (leasing, odvody a príspevok manželke, bežné výdavky). S ohľadom na uvedené, i na výpoveď otca pred kolíznym opatrovníkom, potom súd prvej inštancie správne stanovil príjem otca na sumu približne 1.500 eur mesačne, z ktorej sumy vychádzal pri určovaní výšky výživného.

29. Posudzujúc takto zistené pomery na strane všetkých účastníkov konania v ich vzájomnej súvislosti odvolací súd v zhode s právnym názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že vyživovacia povinnosť zo strany otca na maloleté deti určená v sumách na maloletú H. vo výške 180 eur mesačne, na maloletú H. vo výške 180 eur mesačne a na maloletú H. vo výške 150 eur mesačne, v súhrne vo výške 510 eur mesačne, aj podľa odvolacieho súdu zohľadňuje zárobkové možnosti a schopnosti otca ako i odôvodnené potreby maloletých detí, determinované ich vekom, vývinom, školskou a mimoškolskou činnosťou, vyžadujúcou si finančné náklady, zároveň majú na zreteli, že potreby maloletých detí sú čiastočne kryté i prídavkami na dieťa, ktoré prináležia matke, keďže deti boli zverené do jej osobnej starostlivosti. Navyše výška výživného zohľadňuje i skutočnosť, že matka je zamestnaná na polovičný úväzok. Odvolací súd sumarizuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje v tejto časti za správne a vyčerpávajúco odôvodnené, preto naň v ďalšom v celom rozsahu poukazuje.

30. Odvolací súd považuje za správne napadnuté rozhodnutie aj v časti, v ktorej rozhodol o trovách prvoinštančného konania, ktoré rozhodnutie bolo správne odôvodnené s poukazom na ust. § 52 CSP.

31. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach (výroky IV., V. a VI.) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď súd prvej inštancie vo veci dostatočne zistil skutkový stav a vyvodil z neho i správny právny záver.

32. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).

Exekúciu možno vykonať len podľa zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na vykonanie exekúcie je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a/ zrážkami zo mzdy a z iných príjmov
- b/ príkazom pohľadávky
- c/ predajom hnutelných vecí
- d/ predajom cenných papierov
- e/ predajom nehnuteľnosti
- f/ predajom podniku
- g/ príkazom na zdržanie vodičského preukazu